32003L0026

2003 4 8 EUROPOS SĄJUNGOS OFICIALUSIS LEIDINYS L 90/37

# KOMISIJOS DIREKTYVA

## 2003 m. balandžio 3 d.

## suderinanti su technikos pažanga Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/30/EB dėl Bendrijoje važinėjančių komercinių transporto priemonių techninio patikrinimo keliuose

**(tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2000 m. birželio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/30/EB dėl Bendrijoje važinėjančių komercinių transporto priemonių techninio patikrinimo keliuose ([1]), ypač į jos 8 straipsnį,

kadangi:

(1) Direktyvoje 2000/30/EB kalbama apie keleivinių ir krovininių komercinės paskirties transporto priemonių techninės būklės tikrinimo keliuose teisinius pagrindus. Ji reikalauja, kad kiekvienais metais valstybės narės papildytų metinę techninę apžiūrą netikėtais patikrinimais keliuose, tikrindamos komercinės paskirties transporto priemonių parkų atstovaujamąją proporcinę dalį.

(2) Techninės apžiūros sritį reglamentuoja 1996 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 96/96/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių motorinių transporto priemonių ir jų priekabų techninę apžiūrą, suderinimo ([2]), su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2001/11/EB ([3]), kuri apima reguliarias technines apžiūras, ir Direktyva 2000/30/EB, kuri taikoma sunkiasvorių komercinės paskirties transporto priemonių techninės būklės patikrinimams keliuose. Abi direktyvos remiasi tuo pačiu Komitetu ir ta pačia techninio suderinimo tvarka.

(3) Direktyva 96/96/EB buvo iš dalies pakeista nustatant griežtesnes išmetamųjų dujų normas kai kurių rūšių motorinėms transporto priemonėms ir įvedant sunkiasvorių komercinės paskirties transporto priemonių greičio ribotuvų veikimo patikrą. Direktyva 2000/30/EB, kad atitiktų šios direktyvos reikalavimus, turi būti su ja suderinta papildant ją naujomis techninėmis nuostatomis, ir būtent išplečiančiomis techninės būklės patikrinimų keliuose aprėpti įmontuotos diagnostikos monitoringo sistemomis ir greičio ribotuvais. Direktyvą 2000/30/EB taip pat reikia (kartu su Direktyva 96/96/EB) atnaujinti, įrašant patikslintas išmetamųjų dujų patikros ribines vertes kai kurių kategorijų motorinėms transporto priemonėms.

(4) Šios direktyvos nuostatos atitinka Komiteto nuomonę dėl suderinimo su technikos pažanga, kaip nustatyta Direktyvos 96/96/EB 8 straipsnyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

*1 straipsnis*

Direktyvos 2000/30/EB I ir II priedai iš dalies keičiami taip, kaip išdėstyta šios direktyvos priede.

*2 straipsnis*

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2004 m. sausio 1 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Pagal šią pastraipą patvirtintose teisinėse nuostatose daroma nuoroda į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinių teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

*3 straipsnis*

Ši direktyva įsigalioja 20 dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

*4 straipsnis*

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2003 m. balandžio 3 d.

*Komisijos vardu*

Loyola DE PALACIO

*Pirmininko pavaduotoja*

([1]) OL L 203, 2000 8 10, p. 1.
([2]) OL L 46, 1997 2 17, p. 1.
([3]) OL L 48, 2001 2 17, p. 20.

*PRIEDAS*

Direktyvos 2000/30/EB I ir II priedai iš dalies keičiami taip:

1. I priedo 10 punkto k papunktis pakeičiamas taip:

„k) greičio ribotuvas (įrengimas ir funkcija)“.

2. II priedas iš dalies keičiamas taip:

— 2 punktas pakeičiamas taip:

„2. **Ypatingieji reikalavimai dujų išmetimui**

2.1. *Motorinės transporto priemonės su priverstinio uždegimo (benzininiais) varikliais*

a) Jeigu išmetamųjų dujų nekontroliuoja pažangi dujų išmetimo reguliavimo sistema, pavyzdžiui, lambda zondo valdomas trilypis katalitinis keitiklis:

1. Vizuali dujų išmetimo sistemos apžiūra, tikrinant, ar yra visos dalys, ar jos būklė patenkinama ir ar nėra nuotėkių.

2. Vizuali gamintojo sumontuoto bet kurio dujų išmetimo reguliavimo įrenginio apžiūra, tikrinant, ar yra visos dalys, ar jo būklė patenkinama ir ar nėra nuotėkių.

Parengus variklį įsukimu iki darbingos būsenos per pakankamą laiko tarpą (atsižvelgiant į gamintojo rekomendacijas), išmatuojamas anglies monoksido (CO) kiekis tuščiąja eiga (be apkrovos) dirbančio variklio išmetamose dujose.

Didžiausias leistinas CO kiekis išmetamosiose dujose yra tas, kurį nurodė transporto priemonės gamintojas. Jeigu tokios informacijos nėra arba valstybių narių kompetentingos valdžios įstaigos nusprendžia nenaudoti jos kaip rekomenduojamos vertės, CO kiekis turi neviršyti:

i) transporto priemonėms, pirmą kartą registruotoms ar pradėtoms eksploatuoti laikotarpiu nuo dienos, kai valstybės narės pareikalavo, kad transporto priemonės atitiktų Direktyvą 70/220/EEB (*), iki 1986 m. spalio 1 d.: CO – 4,5 % pagal tūrį;

ii) transporto priemonėms, pirmą kartą registruotoms ar pradėtoms eksploatuoti po 1986 m. spalio 1 d. – 3,5 % pagal tūrį.

b) Jeigu išmetamąsias dujas kontroliuoja pažangi dujų išmetimo reguliavimo sistema, pavyzdžiui, lambda zondo valdomas trilypis katalitinis keitiklis:

1. Vizuali dujų išmetimo sistemos apžiūra, tikrinant, ar yra visos dalys, ar jos būklė patenkinama ir ar nėra nuotėkių.

2. Vizuali gamintojo sumontuoto bet kurio teršalų išmetimo reguliavimo įrenginio apžiūra, tikrinant, ar yra visos dalys, ar jo būklė patenkinama ir ar nėra nuotėkių.

3. Transporto priemonės dujų išmetimo reguliavimo sistemos veiksmingumo nustatymas matuojant lambda vertę ir CO kiekį išmetamosiose dujose pagal 4 skirsnio reikalavimus arba gamintojų siūlomais būdais, patvirtintais tada, kai buvo tvirtinamas variklio tipas. Prieš kiekvieną patikrą variklis pagal gamintojų rekomendacijas parengiamas įsukant iki darbingos būsenos.

4. Dujos iš išmetamojo vamzdžio – ribinės vertės

Didžiausias leistinas CO kiekis išmetamosiose dujose yra tas, kurį nurodė transporto priemonės gamintojas. Jeigu tokios informacijos nėra, CO kiekis turi neviršyti:

i) Matavimas varikliui dirbant tuščiąja eiga:

Didžiausias leistinas CO kiekis išmetamosiose dujose turi neviršyti 0,5 % pagal tūrį, o transporto priemonėms, kurių tipas buvo patvirtintas pagal ribines vertes, pateiktas Direktyvos 70/220/EEB I priedo 5.3.1.4 papunktyje esančios lentelės A arba B eilutėje, su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB (**), ar vėlesniais daliniais pakeitimais, didžiausias CO kiekis turi neviršyti 0,3 % pagal tūrį. Jeigu neįmanoma nustatyti pagal Direktyvą 70/220/EEB, su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB, tai pirmesnioji vertė taikoma transporto priemonėms, pirmą kartą registruotoms ar pradėtoms eksploatuoti po 2002 m. liepos 1 d.

ii) Matavimas varikliui dirbant dideliu tuščiosios eigos greičiu (be apkrovos), kai variklio greitis ne mažesnis negu 2 000 $min^{-1}$:

CO kiekis: ne daugiau kaip 0,3 % pagal tūrį, o transporto priemonėms, kurių tipas buvo patvirtintas pagal ribines vertes, pateiktas Direktyvos 70/220/EEB I priedo 5.3.1.4 papunktyje esančios lentelės A arba B eilutėje, su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB, ar vėlesniais daliniais pakeitimais, didžiausias CO kiekis turi neviršyti 0,2 % pagal tūrį. Jeigu neįmanoma nustatyti pagal Direktyvą 70/220/EEB, su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB, tai pirmesnioji vertė taikoma transporto priemonėms, pirmą kartą registruotoms ar pradėtoms eksploatuoti po 2002 m. liepos 1 d.

Lambda: 1 ± 0,03 arba vertė, nurodyta gamintojo pateiktoje techninėje specifikacijoje.

iii) Transporto priemonėms su įmontuotos diagnostikos (ĮD) sistemomis, atitinkančiomis Direktyvą 70/220/EEB (su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB, ar vėlesniais daliniais pakeitimais), valstybės narės gali kaip pakaitalą i skirsnyje nurodytai patikrai įteisinti išmetimo sistemos gero veikimo nustatymą pagal atitinkamus ĮD prietaisų parodymus kartu patikrinant, ar gerai veikia ĮD sistema.

2.2. *Motorinės transporto priemonės su uždegimo suspaudimu (dyzeliniais) varikliais*

a) Dūmingumas matuojamas laisvojo įsukimo metu (didinant neapkrauto variklio greitį nuo tuščiosios eigos iki ribinio atjungimo greičio), esant pavaros svertui neutralioje padėtyje ir įjungtai sankabai.

b) Transporto priemonės parengimas įsukant iki darbingos būsenos:

1. Transporto priemonės gali būti tikrinamos ir be parengimo įsukimu iki darbingos būsenos, tačiau saugumo dėlei reikia patikrinti, ar variklis yra įšilęs ir patenkinamos mechaninės būklės.

2. Išskyrus d papunkčio 5 dalyje nurodytus atvejus, neleistina transporto priemonę pripažinti netvarkinga, jei ji nebuvo parengta įsukimu iki darbinės būsenos tenkinant šiuos reikalavimus:

i) Variklis turi būti visiškai šiltas, pavyzdžiui, variklio tepalo temperatūra turi būti ne žemesnė kaip 80 °C matuojant zondu tepalo lygio matuoklio vamzdelyje arba lygi normaliai darbo temperatūrai, jei tokia yra nustatyta žemesnė, arba variklio bloko temperatūra matuojant pagal infraraudonųjų spindulių lygį turi būti ne žemesnė už ekvivalentinę temperatūrą. Jeigu tokių matavimų dėl variklio konfigūracijos atlikti neįmanoma, variklio normalią darbo temperatūrą galima nustatyti ir kitais būdais, pavyzdžiui, pagal jo aušinamojo vėdintuvo darbą.

ii) Dujų išmetimo sistema išvaloma mažiausiai per tris variklio laisvo įsukimo ciklus arba ekvivalentišku šiam būdui metodu.

c) Patikros tvarka

1. Vizuali gamintojo sumontuoto bet kurio teršalų išmetimo reguliavimo įrenginio apžiūra, tikrinant, ar yra visos dalys, ar jo būklė patenkinama ir ar nėra nuotėkių.

2. Kartu su bet kokiu turbokompresoriumi sumontuotas variklis turi padirbėti tuščiąja eiga prieš pradedant kiekvieną laisvo įsukimo ciklą. Didelės galios dyzeliniams varikliams tai yra tolygu palaukti atleidus droselio sklendę bent 10 s.

3. Kiekvienas naujas laisvo įsukimo ciklas pradedamas visiškai nuspaudus droselio` sklendės pedalą greitu ir sklandžiu (greičiau nei per 1 s), bet ne staigiu judesiu, kad įpurškimo siurblys įpurkštų didžiausią kiekį.

4. Per kiekvieną laisvo įsukimo ciklą variklis pasiekia atjungimo greitį, o transporto priemonėms su automatine transmisija – gamintojo nurodytą greitį. Jeigu tokių duomenų nėra, pasiekiama dvi trečiosios atjungimo greičio prieš atleidžiant droselio sklendę. Tai galima atlikti, pavyzdžiui, stebint variklio greitį ar leidžiant praeiti pakankamam laiko tarpui tarp droselio sklendės nuspaudimo ir jos atleidimo; šis laiko tarpas transporto priemonėms, kurios 1 priede priskirtos 1 ir 2 kategorijai, turi būti ne mažesnis nei 2 s.

d) Ribinės vertės

1. Išmetamųjų dujų koncentracijos lygis negali viršyti gamyklinėje plokštelėje nurodyto lygio, kaip nustatyta Tarybos direktyva 72/306/EEB (***).

2. Jeigu tokios informacijos nėra arba valstybių narių kompetentingos valdžios įstaigos nusprendžia nenaudoti jos kaip rekomenduojamos vertės, koncentracijos lygis turi neviršyti gamintojo pareikšto lygio arba absorbcijos koeficiento ribinių verčių, kurios pateikiamos toliau.

Didžiausias absorbcijos koeficientas yra:

— paprastiems dyzeliniams varikliams 2,5 $m^{-1}$,

— turbininiams dyzeliniams varikliams 3,0 $m^{-1}$,

— 1,5 $m^{-1}$ riba taikoma šioms transporto priemonėms, kurių tipas buvo patvirtintas pagal ribines vertes, įrašytas:

a) Direktyvos 70/220/EEB I priedo 5.3.1.4 papunktyje esančios lentelės B eilutėje, su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB – (mažo galingumo dyzelinės transporto priemonės – Euro4);

b) Direktyvos 88/77/EEB I priedo 6.2.1 papunktyje esančios lentelės B1 eilutėje, su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 1999/96/EB – (didelio galingumo dyzelinės transporto priemonės – Euro4);

c) Direktyvos 88/77/EEB I priedo 6.2.1 papunktyje esančios lentelės B2 eilutėje, su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 1999/96/EB – (didelio galingumo dyzelinės transporto priemonės – Euro5);

d) Direktyvos 88/77/EEB I priedo 6.2.1 papunktyje esančios lentelės C eilutėje, su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 1999/96/EB – (didelio galingumo transporto priemonės – EEV);

arba, jeigu naudojama įrenginiai, kurių EB tipas nėra patvirtintas, ribinės vertės imamos tokios, kaip pateikta vėlesniuose Direktyvos 70/220/EEB daliniuose pakeitimuose, padarytuose Direktyva 98/69/EB, arba kaip pateikta vėlesniuose Direktyvos 88/77/EEB daliniuose pakeitimuose, padarytuose Direktyva 1999/96/EB, arba joms ekvivalenčios vertės.

Jeigu ribinių verčių neįmanoma nustatyti pagal Direktyvos 70/220/EEB I priedo 5.3.1.4 papunktį, su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/69/EB, arba pagal Direktyvos 88/77/EEB I priedo 6.2.1 papunktį, su daliniais pakeitimais, padarytais Direktyva 1999/96/EB, tai pirmiau pateiktos vertės taikomos transporto priemonėms, pirmą kartą registruotoms ar pradėtoms eksploatuoti po 2008 m. liepos 1 d.

3. Nuo šių reikalavimų atleidžiamos transporto priemonės, pirmą kartą registruotos ar pradėtos eksploatuoti iki 1980 m. sausio 1 d.

4. Transporto priemonės gali būti pripažintos netvarkingomis tik tuo atveju, jeigu trijų paskutinių laisvo įsukimo ciklų aritmetiniai vidurkiai viršija ribines vertes. Skaičiuojant atmetami matavimai, gerokai nukrypstantys nuo išmatuoto vidurkio, arba kitų statistinių skaičiavimų rezultatai, jeigu buvo panaudoti išsklaidyti matavimai. Valstybės narės gali riboti patikros ciklų skaičių.

5. Darydamos išimtį 2.2 skirsnio d papunkčio 4 dalies nuostatoms, valstybės narės, kad išvengtų nereikalingos patikros, gali pripažinti netvarkingomis transporto priemones, kurioms išmatuotos vertės gerokai viršija ribines vertes anksčiau nei po trijų laisvo įsukimo ciklų arba išvalymo ciklų (ar jam tolygaus veiksmo), kaip nurodyta 2.2 skirsnio b papunkčio 2 dalies ii punkte. Lygiai taip pat, kad išvengtų nereikalingos patikros, valstybės narės, darydamos išimtį 2.2 skirsnio d papunkčio 4 dalies nuostatoms, gali pripažinti tvarkingomis transporto priemones, kurioms išmatuotos vertės gerokai žemesnės už ribines vertes anksčiau nei po trijų laisvo įsukimo ciklų arba išvalymo ciklų (ar jam tolygaus veiksmo), kaip nurodyta papunktyje 2.2 skirsnio b papunkčio 2 dalies ii punkte.

2.3. *Patikros įranga*

Transporto priemonių išmetamųjų dujų kiekis tikrinamas naudojant šiam tikslui skirtą įrangą, leidžiančią tiksliai nustatyti, ar laikomasi nustatytųjų ar gamintojo nurodytų ribinių verčių.

---

(*) OL L 76, 1970 3 9, p. 1.
(**) OL L 350, 1998 12 28, p. 1.
(***) OL L 190, 1972 8 20, p. 1.“;

— pridedamas šis 3 punktas:

„3. **Ypatingieji reikalavimai greičio ribotuvams**

— jeigu įmanoma, patikrinkite, ar yra įmontuotas greičio ribotuvas, atitinkantis Tarybos direktyvos 92/6/EEB (*) reikalavimus,

— patikrinkite greičio ribotuvo gamyklinės plokštelės galiojimą,

— jeigu praktiškai įmanoma, patikrinkite, ar greičio ribotuvų plombos ir kai kuriais atvejais kitos jungčių apsaugos nuo piktavališkų įsikišimų priemonės yra nepaliestos,

— jeigu praktiškai įmanoma, patikrinkite, ar greičio ribotuvai leidžia Direktyvos 92/6/EEB 2 ir 3 straipsniuose paminėtoms transporto priemonėms išvengti nustatytųjų verčių viršijimo.

---

(*) OL L 57, 1992 3 2, p. 27.“